

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

مقدمه

لایحه معاهده استرداد مجرمین بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین که در تاریخ ۱۳۹۱/۱۰/۲۰ وصول و در ۱۳۹۱/۱۲/۱ به تصویب کمیسیون رسید و در نهایت در ۱۳۹۲/۸/۱۲ در صحن مجلس شورای اسلامی تصویب شد به منظور طی مراحل قانون اساسی به شورای نگهبان تقدیم شده است. این لایحه در ۱۳۹۲/۸/۲۰ در شورای نگهبان مورد بحث قرار گرفته است که نظر این شورا در این خصوص مغایرت برخی مفاد این لایحه با موازین شرعی است که در ادامه شرح آن بیان خواهد شد.

ارزیابی و نتیجه‌گیری

ایراد شورای نگهبان دائر بر این مسئله است که پذیرفتن این معاهده از سوی جمهوری اسلامی ایران مستلزم اعمال برخی مفاد این سند دوجانبه و در نتیجه اعمال آن دسته از قوانین جمهوری خلق چین براساس این موافقتنامه است که منطبق با موازین شرع نمی‌باشد.

هرچند که این ایراد از منظر قانون اساسی و حقوق داخلی ایرادی وارد و صحیح است، لکن از آنجا که این موافقتنامه از منظر حقوق بین‌الملل از نوع موافقتنامه‌های دوجانبه است و بعد از امضای طرفین تغییر در آن به منزله تغییر یکجانبه مفاد مورد توافق است و این عمل براساس قواعد مسلم حقوق بین‌الملل پذیرفته نیست، لذا چنانچه به جهت ضرورت و مصلحت مترتب بر آن لزوم تصویب این معاهده از سوی نمایندگان محترم تشخیص داده می‌شود، از این حیث که امکان تغییر یکجانبه در مفاد این موافقتنامه از منظر حقوقی به منظور تأمین نظر شورای محترم نگهبان میسر نیست، می‌توان از سازوکار ارجاع این موافقتنامه به مجمع تشخیص مصلحت نظام براساس اصل یکصد و دوازدهم قانون اساسی بهره‌مند شد.